

Становище
за докторската дисертация
на Анета Икономова
на тема

„Съжителство между индианци и испанци по време на
завладяването на Америка“

Изборът на темата е наистина много добър. За много изследователи в България завоюването на Америка е тема повече от белетристиката, отколкото от историографията. Ето защо, написването на такъв текст е принос към българската историческа наука. Така, самата тема прави Анета Икономова точен изследовател, намерил точната територия за своето проучване.

Дисертацията се състои от въвеждаща глава, в която се представя предмета и обекта на изследването, актуалността на темата, както и основните въпроси на методологията на проучването. Специално място е отделено и на понятията с които се работи.

В първата глава се проследяват историческите изследвания по темата, като са представени и някои културологични теми, като прочутото изследване на Цветан Тодоров „Завладяването на Америка: въпросът за другия“. Разбира се прави приятно впечатление, че този анализ започва с въпроса за европейската идея за господство.

Втората глава акцентира върху сърцевината на темата и се занимава с въпроса за испанците и индианците преди и след великата 1492 година. Разгледани са въпросите около демографската картина, природните богатства, собствеността. Направена е и характеристика на миграционните процеси.

Третата глава е посветена на един дълъг период от над 50 години за развитието на връзките между идващото европейско население – испанците и местните индианци. Специално внимание е отделено и на големия въпрос за религиозните различия и темата за търпимостта в тези отношения на вярата.

В заключението са направени и основните изводи.

Дисертацията съдържа и много сполучливи приложения, както и задължителния елемент на цитираната библиография. Така текстът има всички необходими елементи за една докторска дисертация.

Езикът на който е написан текста е добър и разбираем. Анета Икономова е положила старание да изгради тезата си с понятия е термини, които са част от научното дирене, но и имат своето място във всекидневния език. Това е особено достойнство на дисертацията в днешния ден, когато трябва, и в това съм убеден, да се търси по-пряк езиков път до обикновените читатели, без да се напускат изискванията на научната понятийна система.

Авторката не се е задоволила само с представянето на множество конкретни примери. Тя прави и своите обобщения, които са и съществен научен принос – очертава новия политически облик на пространството, заемано преди завладяването от индианците; дава характеристика на възникващите нови културни форми на съжителство. Отделя специално внимание на новия християнски модел, в който са въвлечени индианците – явлението само по себе си от огромно значение за развитието на това, което наричаме Новия свят.

Големият принос на Анета Икономова се състои именно в прекарването на научен мост между изследователските общности в Колумбия и България. Чрез нейния текст се създава шанс да вникнем в изследователския подход на колеги от далечни за нас пространства, но по теми, които ни вълнуват и нас, и тях. Само да спомена съжителството на

различните култури и умение за общо живеене. В крайна сметка всички сме изследователи на човека и неговите действия. Поради това такава отваряне на хоризонта е научна заслуга, която трябва да се подчертае дебело. Няма как да се надскочат провинциалните комплекси, ако не вдигнем поглед и към друг начин на мислене и структуриране на изследователския интерес към миналото.

Усилията на Анета Икономова и постигнатото в нейната дисертация не поставят пред мен никакво колебание да гласувам положително за присъждането ѝ на научно-образователната степен доктор. Препоръчвам това да направят и останалите колеги от научното жури.

Февруари 2019 г.

проф. д-р Веселин Методиев